

2015

M. A. Part-I Examination

SANSKRIT

PAPER—III

Full Marks : 100

Time : 4 Hours

The figures in the right hand margin indicate full marks.

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable.

[First Half – 50 Marks]

[Unit-I]

1. वेदाङ्गशब्दस्य कोऽर्थः? वेदाङ्गानि कति? तेषां कयोश्चित् द्वयोः विषयवस्तु वैशद्येनोपस्थाप्यताम् । 15

अथवा

ऋग्वेदस्य कालविषये प्राच्यपण्डितानां पाश्चात्यपण्डितानाञ्च मतमुपस्थाप्यताम् ।

2. रामायणमहाभारतयोः पौर्वापर्यं विचार्यताम् ।

(Turn Over)

अथवा

पुराणलक्षणं निरूप्य तेषाम् ऐतिहासिकं मूल्यं तथा साहित्यिकमूल्यं विचार्यताम् ।

3. प्रत्येकं विभागात् कयोश्चित् द्वयोः टिप्पणी लेख्या । 5x2

'क' विभागः

- i) गोपथब्राह्मणम्
- ii) वृहदेवता
- iii) तैत्तिरीयोपनिषद्
- iv) ऋक्प्रातिशाख्यम्

'ख' विभागः

- i) रामायणस्य अरण्यकाण्डम्
- ii) महाभारतस्य नामकरणम् ।
- iii) पद्मपुराणम्
- iv) रामायणमवलम्ब्य लिखितं किमपि भासनटकम्

[Second Half – 50 Marks]

कयोश्चिद् द्वयोः प्रश्नयोः समाधानं कार्यम् — 16x2

1. चम्पूकाव्यस्य लक्षणमुल्लिख्य तद्विकासपरम्परा उपवर्णयताम् ।
2. संस्कृतसाहित्ये गीतिकाव्यस्य स्वरूपम् आलोच्यताम् ।
3. अश्वघोषस्य स्थितिकालं निर्धार्य तस्य कृतेः वैशिष्ट्यं प्रतिपादयत ।

4. संस्कृतसाहित्ये धर्मशास्त्रविषये कश्चन प्रबन्धो विरच्यताम् ।

5. प्राचीनभारतीय-आकरणचर्चाविषये कश्चन प्रबन्धो विरच्यताम् ।

6. यथेच्छं त्रयाणां टीका लेख्या —

6x3

क) भवभूतिः

ख) हर्षचरितम्

ग) कुमारदासः

घ) राजतरङ्गिणी

च) हितोपदेशः ।

—o—

1. प्रस्तावना (Introduction) 1

2. प्रस्तावना (Introduction) 2

3. प्रस्तावना (Introduction) 3

4. प्रस्तावना (Introduction) 4

5. प्रस्तावना (Introduction) 5

6. प्रस्तावना (Introduction) 6

7. प्रस्तावना (Introduction) 7

8. प्रस्तावना (Introduction) 8

9. प्रस्तावना (Introduction) 9

10. प्रस्तावना (Introduction) 10

11. प्रस्तावना (Introduction) 11

12. प्रस्तावना (Introduction) 12

13. प्रस्तावना (Introduction) 13

14. प्रस्तावना (Introduction) 14

15. प्रस्तावना (Introduction) 15

16. प्रस्तावना (Introduction) 16

17. प्रस्तावना (Introduction) 17

18. प्रस्तावना (Introduction) 18

19. प्रस्तावना (Introduction) 19

20. प्रस्तावना (Introduction) 20